

Oficjalny portal informacyjny Gminy Kołaczyce

Adres artykułu: <https://kolaczyce.pl/arttykul/118-125-kolaczyce-w-polsce-ludowej>

Kołaczyce w Polsce Ludowej

Jeszcze przed zakończeniem wojny, z inspiracji Krajowej Rady Narodowej, organizowały się w całym kraju rady narodowe - jako przyszłe terenowe organy władzy ludowej. W tym też okresie, 14 maja 1944 roku, w Kołaczycach zebrało się kilkudziesięciu chłopów - ludowców i członków PPR, aby powołać do działalności Radę Narodową w Kołaczycach. W pierwszych założeniach miała ona być gwarantem wolnej Polski Ludowej, na wzór innych rad narodowych.

Od tego okresu w Kołaczycach zaczęła funkcjonować w konspiracji Gminna Rada Narodowa, będąca załączkiem terenowej władzy ludowej, organizując życie społeczne, gospodarcze i kulturalno - oświatowe w nowych warunkach polityczno - ekonomicznych. Na skutek działań wojennych i dyskryminacji Polaków podczas drugiej wojny światowej, ludność Kołaczyc i Nawsia zmniejszyła się o około 500 osób. W grudniu 1945 roku wynosiła 1993 osoby.

W wyniku zmian granic Polski, Kołaczyce wraz z całym powiatem jasielskim weszły w skład województwa rzeszowskiego. Zaczęły działać polskie instytucje i urzędy. Handlem zajęła się zorganizowana w 1945 roku Gminna Spółdzielnia "Samopomoc Chłopska", obejmująca swym zasięgiem różne placówki handlowe. W 1975 roku powstało Kółko Rolnicze. Inną bardzo ważną i pożyteczną instytucją była Spółdzielnia Oszczędnościowo - Pożyczkowa, obecnie Bank Spółdzielczy.

Przebiegająca przez Kołaczyce szosa drugiej klasy, łącząca Tarnów z Jasłem, wybudowana na początku XIX wieku, daje bardzo dogodne połączenia autobusowe. Dziennie zatrzymuje się tutaj ponad 200 autobusów. Dzięki temu Kołaczyce mają bezpośrednie połączenia z takimi miastami jak Zakopane, Iwonicz Zdrój, Rymanów Zdrój, Krynica, Kraków, Katowice, Warszawa, Lublin, Stalowa Wola, oraz innymi miejscowościami kraju. Od 1960 roku Kołaczyce otrzymały komunikację miejską do Jasła. Wybudowano około 150 nowych domów i wiele zabudowań gospodarczych.

W 1963 roku zbudowano, a w następnym roku oddano do użytku Ośrodek Zdrowia. Pomimo rozwoju stale zmniejszała się liczba mieszkańców. Przyczyną takiego stanu była wojna, a w późniejszym okresie, w latach 1945 - 1947 migracja ludności na zachód Polski, gdzie znajdowali pracę w rozwijającym się szybko przemyśle. Kolejną przyczyną zmniejszania się ludności Kołaczyc jest odpływ części młodzieży na studia.

Większa część młodzieży nie wracała do Kołaczyc, lecz zostawała w wielkich miastach, znajdując tam zatrudnienie i lepsze warunki życia. Jednak stały odpływ ludności uzupełniany jest przyrostem naturalnym, który po wojnie wyniósł ponad 100 osób. W wyniku reformy administracyjnej kraju, do gminy Kołaczyce przyłączono gminę Brzyska. W związku z tymi zmianami pod zarządem gminy Kołaczyce było 15 sołectw, funkcjonujących w 16 miejscowościach. Na obszarze tym zamieszkiwało 15 tysięcy ludzi. W związku z likwidacją powiatów, niektóre funkcje administracyjne przejęły urzędy gmin.

Do inwestycji kulturalno - rozrywkowych należy zaliczyć stałe kino "Flisak" (dziś kino jest nieczynne, lecz w jego sali odbywają się różne uroczystości), oddane do użytku w 1954 roku, Bibliotekę Gromadzką i Klub Rolnika, który otwarto w styczniu 1966 roku. Klub Rolnika spełniał funkcję kulturalno - rozrywkową. Brał czynny udział w wielu konkursach na szczeblu powiatu, zdobywając czołowe lokaty. Przy Klubie działał chór żeński Koła Gospodyń Wiejskich i zespół dramatyczny, skupiający wokół siebie kilka sekcji, między innymi Sekcję Miłośników Kołaczyc, zawiązaną 30 maja 1969 roku. Natomiast 7 stycznia 1979 roku powstało Stowarzyszenie Miłośników Kołaczyc. Przesłankami do utworzenia tego stowarzyszenia, mającego zająć się propagowaniem i rozwojem kultury, było eksponatów stanowiących zbiory osób prywatnych. Największy wkład pracy stowarzyszenia wnieśli: Stanisław Krajewski, Kazimierz Bartula, Władysław Włodarczyk, Wacław Marchlik, Michał Wojdyła, Józef Fronczek, Władysław Merkwa i Wanda Szot.

Pierwszym zaprezentowaniem dorobku organizacyjnego Stowarzyszenia Miłośników Kołaczyc był udział w prezentacji gmin w Krośnie. Natomiast w środowisku wystawiono kilkakrotnie sztukę pod tytułem: "Klucz od przepaści" w reżyserii Anny Matuszewskiej. Wielu mieszkańców Kołaczyc przekazało swoje pamiątki, mające wartość muzealną, dla Stowarzyszenia Miłośników Kołaczyc.

Metryczka

Opublikował w BIP:	Dawid Kucik
Data opublikowania:	05.07.2022 11:50
Ostatnio zaktualizował:	Marzena Jasik
Data ostatniej aktualizacji:	01.09.2022 11:57
Liczba wyświetleń:	179